

§ 71-tilsynets virksomhed

2015-2016

patientrådgivere
udtalelser
det retlige grundlag
administrativt
frihedsberøvede
ungdomspsykiatri
opfølgning

§ 71

§ 71-tilsynets virksomhed

2015-2016

§ 71-tilsynets virksomhed 2015-2016

Udgiver: Tilsynet i henhold til grundlovens § 71, Folketinget

Udgivelsesår: 2016

Layout og produktionsstyring: Folketinget, Kommunikationsenheden

Tryk: Grafisk Rådgivning / Folketinget, Printcentret

Oplag: 200

Beretning om tilsynets virksomhed i folketingsåret 2015-16

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. § 71-tilsynets virksomhed	7
2. Indledning	9
3. Konkrete sager	9
4. Spørgsmål til ministre	9
4.1 Anvendelse af tvang i psykiatrien.....	9
4.2 Forhold vedrørende anbringelser og flytning af anbringelsessted	10
4.3 Udpegning af bistandsværger	10
4.4 Forhold vedrørende psykiatrien.....	11
4.5 Vilkår for beboere og ansatte på sikrede afdelinger	12
4.6 Øvrige spørgsmål	12
5. Besøg på psykiatriske afdelinger m.v.	12
5.1 Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Bispebjerg	13
5.2 Børne- og Ungepsykiatri, Kolding	13
5.3 Børne- og Ungdomspsykiatri, Odense.....	14
5.4 Børne- og Ungdomspsykiatrien, Aalborg	15
5.5 Psykiatrisk Center, Middelfart	15
5.6 Sikringsafdelingen, Slagelse.....	16
5.7 Bakkegårdens sikrede afdelinger, Nykøbing Sjælland.....	16
5.8 Børne- og Ungdomspsykiatrien, Esbjerg	17

6. Opfølgning på tidligere besøg på psykiatriske afdelinger m.v.	17
6.1 Psykiatrisk Center Hvidovre.....	17
7. Møder	18
7.1 Møde med Odense Kommune.....	18
7.2 Møde med Folketingets Ombudsmand	18
7.3 Møde med Landsforeningen af Patientrådgivere og Bistandsværger i Danmark (LPD).....	18
7.4 Møde med Esbjerg Kommune	19
8. Samråd	19
8.1 Samråd med sundheds- og ældreministeren og socialog indenrigsministeren.....	19
9. Oplysning om tilsynets arbejde.....	19

Forord

Det er Folketingets § 71-tilsyns opgave at føre kontrol med forholdene for personer, som er administrativt frihedsberøvede. Det drejer sig bl.a. om tvangsindlagte patienter og tvangsanbragte børn og unge.

Tilsynets opgave følger af grundloven og omfatter – ud over tilsynet med forholdene for administrativt frihedsberøvede personer – også disse personers ret til at henvende sig til tilsynet. Tilsynet modtager og behandler derfor også løbende sager om konkrete forhold.

Der er 9 medlemmer af § 71-tilsynet, som på tidspunktet for afgivelse af årsberetningen bestod af: Karina Adsbøl (DF), formand, Liselott Blixt (DF), Jane Heitmann (V), Carl Holst (V), May-Britt Kattrup (LA), Karen J. Klint (S), næstformand, Peder Hvelplund (EL), Carolina Magdalene Maier (ALT) og Lotte Rod (RV).

Tilsynet afgiver hvert år en beretning, der i korte træk beskriver tilsynets arbejde i det forgangne folketingsår. Formålet med beretningen er at udbrede kendskabet til § 71-tilsynet til en bredere kreds af offentlige myndigheder, personale og ikke mindst de administrativt frihedsberøvede personer.

I beretningen kan du bl.a. læse om de tilsynsbesøg, som § 71-tilsynet har været på, og hvilke udtalelser tilsynsbesøgene har givet anledning til. Derudover kan du orientere dig i, hvilke spørgsmål tilsynet har stillet til forskellige ministre.

I folketingsåret 2015-16 har tilsynet haft et særligt fokus på anbringelsen af børn og unge uden samtykke, herunder forholdene under anbringelsen, oplysning til børn og unge om egne rettigheder og kommunernes behandling af sager om tvangsanbringelse.

God læselyst.

Årets beretning er afgivet den 13. september 2016.

På § 71-tilsynets vegne

Karina Adsbøl
Formand

Beretning afgivet af § 71-tilsynet den 13. september 2016

1. § 71-TILSYNETS VIRKSOMHED

Det retlige grundlag

§ 71-tilsynet er udtrykkeligt nævnt i grundloven.

Grundlovens § 71, stk. 6 og 7, har følgende ordlyd:

»Stk. 6. Uden for strafferetsplejen skal lovligheden af en frihedsberøvelse, der ikke er besluttet af en dømmende myndighed, og som ikke har hjemmel i lovgivningen om udlændinge, på begæring af den, der er berøvet sin frihed, eller den, der handler på hans vegne, forelægges de almindelige domstole eller anden dømmende myndighed til prøvelse. Nærmere regler herom fastsættes ved lov.

Stk. 7. Behandlingen af de i stk. 6 nævnte personer undergives et af Folketinget valgt tilsyn, hvortil de pågældende skal have adgang til at rette henvendelse.«

Bestemmelserne er baggrunden for, at man taler om Tilsynet i henhold til grundlovens § 71 eller i daglig tale § 71-tilsynet.

§ 71-tilsynet består af 9 medlemmer.

Opgaver

Med hensyn til sine opgaver adskiller § 71-tilsynet sig fra Folketingets øvrige udvalg. På sine møder behandler tilsynet en række generelle og konkrete sager. Derimod bliver lov og beslutningsforslag ikke henvist til behandling i tilsynet.

Tilsynet modtager henvendelser fra og om enkeltpersoner, som administrativt er berøvet deres frihed. En del af disse henvendelser vedrører spørgsmål, som ligger uden for tilsynets kompetence, herunder spørgsmål om lovligheden af selve frihedsberøvelsen. Andre sager finder tilsynet det mest hensigtsmæssigt at henvise eller videresende til de administrative klage- eller tilsynsmyndigheder på det pågældende retsområde. Tilbage er et antal sager vedrørende selve behandlingen under frihedsberøvelsen. Tilsynet behandler disse sager, som bl.a. giver anledning til besøg på psykiatriske afdelinger.

§ 71-tilsynets besøg på psykiatriske afdelinger kan være enten anmeldte eller uanmeldte. Besøgene er et meget væsentligt element i tilsynsvirksomheden. Som led i de almindelige bestræbelser på at følge med i, hvad der sker i regioner og kommuner på tilsynets områder, kan tilsynet også besøge væresteder, skoler m.v.

Ud over sine ordinære møder holder § 71-tilsynet også møder med Folketingets Ombudsmand, foreninger m.v., som bl.a. kan være med til at belyse, hvad der – set fra henholdsvis patienternes, de pårørendes og personalets synsvinkel – giver anledning til problemer på tilsynets områder.

§ 71-tilsynet deltager desuden i konferencer og studieture m.v. for at få belyst emner inden for tilsynets områder.

De generelle og konkrete sager giver – sammen med besøgene, møderne, konferencerne m.v. – bl.a. anledning til, at tilsynet retter henvendelse til og stiller spørgsmål til ministre, regioner og kommuner.

Udtalelser

§ 71-tilsynet kommer med sin vurdering af forhold, der vedrører behandlingen af administrativt frihedsberøvede. F.eks. kan tilsynet udtale kritik og komme med anbefalinger og henstillinger. Typisk sker det enten i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller på baggrund af et tilsynsbesøg på en institution, hvor der er administrativt frihedsberøvede personer.

§ 71-tilsynet kan derimod ikke træffe afgørelser i konkrete sager, behandle en klage eller tage stilling til, om en beslutning om administrativ frihedsberøvelse er rigtig eller forkert.

Sammenfatning

§ 71-tilsynet er nedsat i henhold til grundloven for at føre tilsyn med behandlingen af de personer, som administrativt er berøvet deres frihed.

§ 71-tilsynet bestræber sig i hele sin virksomhed på at føre dette tilsyn på en sådan måde, at behandlingen af de administrativt frihedsberøvede personer til stadighed forbedres på såvel det konkrete som det generelle plan.

2. INDLEDNING

§ 71-tilsynet har i løbet af folketingsåret 2015-2016 holdt 11 møder. Tilsynet har endvidere været på tilsynsbesøg på fire psykiatriske afdelinger, heraf på to børne- og ungepsykiatriske afdelinger og på en sikret døgninstitution.

Tilsynet har i folketingsåret 2015-2016 fortsat haft fokus på omfanget af anvendelse af tvang i psykiatrien og forholdene i psykiatrien, men tilsynet har i år også haft et særligt fokus på tvangsanbringelse af børn og unge, deres forhold under anbringelsen og kommunernes behandling af sager om anbringelse uden samtykke.

De generelle og konkrete sager, der løbende har været i tilsynet, har – sammen med tilsynsbesøgene og møderne – givet anledning til, at tilsynet har rettet henvendelse og stillet spørgsmål til flere ministre samt regioner og kommuner om forskellige problemstillinger, som fremgår af det følgende.

3. KONKRETE SAGER

Tilsynet har i løbet af folketingsåret modtaget henvendelser fra og om enkeltpersoner, der administrativt er berøvet deres frihed, og tilsynet har behandlet disse sager fortroligt. I nogle tilfælde har henvendelserne givet anledning til spørgsmål til ministre om enten den konkrete henvendelse eller om den generelle problemstilling, en henvendelse måtte have fremhævet.

4. SPØRGSMÅL TIL MINISTRE

4.1 Anvendelse af tvang i psykiatrien

På baggrund af en artikel bragt på ugeskriftet.dk om bl.a. sammenhængen mellem et fald i anvendelse af tvang og øget brug af beroligende medicin har § 71-tilsynet bedt sundheds- og ældreministeren om at kommentere artiklen og forholde sig til en eventuel sammenhæng. Tilsynet har også spurgt, om det er muligt at foretage en opgørelse, der på individniveau kan belyse, om der for den enkelte patient er en sammenhæng mellem et fald i omfanget af tvang og øget brug af beroligende medicin.

Sundheds- og ældreministeren svarede bl.a.:

»Sundhedsstyrelsen har i april 2016 offentliggjort den seneste årsopgørelse over brugen af tvang i psykiatrien. Det fremgår af årsrapporten, at der ikke umiddelbart er lighed mellem fald i brugen af bæltefikseringer og stigninger i anvendelsen af beroligende medicin.«

Desuden oplyste ministeren, at en belysning af sammenhængen på patientniveau mellem udviklingen i brugen af fiksering og akut beroligende medicin vil kræve en statistisk avanceret undersøgelse, og at ministeriet aktuelt ikke har planer om at igangsætte et sådant analysearbejde.

Se svar på § 71-tilsynet alm. del - spørgsmål 12 og 16.

Desuden har tilsynet bedt ministeren kommentere en henvendelse vedrørende omfanget af magtanvendelse og karakteren af magtanvendelse på en konkret institution, bedt ministeren redegøre for initiativer i forhold til magtanvendelse over for unge med særlige behov på STU-området og spurgt ind til dilemmaet mellem behov for sundhedsfaglig behandling og anvendelsen af tvang.

Se svar på § 71-tilsynet alm. del - spørgsmål 4, 6 og 14.

4.2 Forhold vedrørende anbringelser og flytning af anbringelsessted

§ 71-tilsynet har bedt social- og indenrigsministeren redegøre for regler og procedurer ved flytning af et anbragt barn fra en plejefamilie til et andet anbringelsessted, herunder hvordan plejeforældrene og det anbragte barn inddrages i beslutningsprocessen.

Social- og indenrigsministeren svarede bl.a.:

»Kommunens afgørelse om ændring af barnets eller den unges anbringelsessted kræver som udgangspunkt samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 12 år, jf. servicelovens § 69, stk. 2 (...)

I de tilfælde, hvor der ikke kan opnås samtykke fra den unge og/eller forældremyndighedsindehaveren, skal spørgsmålet om en ændring af anbringelsessted forelægges børne og unge-udvalget (...). Ved afgørelsen skal udvalget under hensyn til formålet med anbringelsen og barnet eller den unges behov for kontinuitet i opvæksten vurdere, om barnets eller den unges behov for støtte bedst imødekommes ved en ændring af anbringelsesstedet.«

Desuden har tilsynet bedt ministeren kommentere en henvendelse om en samarbejdskonflikt mellem en kommune og forældre i en konkret sag om anbringelse.

Se svar på § 71-tilsynet alm. del - spørgsmål 7 og 15.

4.3 Udpegnings af bistandsværger

§ 71-tilsynet har bedt justitsministeren oplyse, hvilke regler der gælder for udpegnings af bistandsværger, den enkelte institutions mulighed for indflydelse på udpegnings af bistandsværger og forholdene forbundet med bistandsværgemøder.

I sine svar til § 71-tilsynet oplyste justitsministeren følgende:

»Den sigtede, tiltalte eller dømte skal indledningsvist spørges, om der er en bestemt person, som den pågældende ønsker at få beskikket. Hvis den sigtede, tiltalte eller dømte ikke selv foreslår en person eller ikke har nære pårørende, eller ingen af de pårørende er villige eller egnede til at blive beskikket, skal politiet indstille den bistandsværge, der på fortegnelsen over bistandsværger står for tur til at blive beskikket (...) Den enkelte institution har således ingen indflydelse på, hvilken bistandsværge, der vælges i en konkret situation«.

I forhold til bistandsvægemøderne svarede ministeren, at bistandsværgen har ret til fri og uhindret personlig, skriftlig og telefonisk forbindelse med den pågældende, medmindre væsentlige hensyn til efterforskning nødvendiggør begrænsninger. Ministeren oplyste dog samtidig, at:

»Bestemmelsen er imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse ikke til hinder for, at den enkelte institution ud fra bl.a. ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn kan komme med konkrete anvisninger om f.eks. mødetidspunkter, medbringelse af visse effekter mv. i forhold til bistandsværger.«

Se svar på § 71-tilsynet alm. del - spørgsmål 9 og 11.

4.4 Forhold vedrørende psykiatrien

På baggrund af en konkret henvendelse om konfiskering af en patients mobiltelefon spurgte § 71-tilsynet sundheds og ældreministeren, hvilke regler der gælder for sundhedspersonales konfiskation af telefoner.

Sundheds- og ældreministeren oplyste bl.a.:

»(...) psykiatriloven ikke indeholder regler om brug af eller konfiskation af en patients mobiltelefon (...)«

Ministeren henviste i den forbindelse til, at der på enhver psykiatrisk afdeling skal være en skriftlig husorden, og at Sundhedsstyrelsen har fastsat, at husordenen skal indeholde generelle regler om patienternes udfoldelsesmuligheder under indlæggelse, herunder om adgangen til at telefonere og konsekvenserne af, at husordenen ikke overholdes.

§ 71-tilsynet spurgte endvidere justitsministeren om, hvilke regler der gælder for, hvornår en patient kan anmode om at få foretaget en ny mentalundersøgelse, i tilfælde af at patienten ikke er enig i den foreliggende eller mener, at den er forældet.

Justitsministeren svarede bl.a.:

»Hvis der er udarbejdet en mentalundersøgelse vedrørende den sigtede i forbindelse med en tidligere straffesag, beror det på en konkret vurdering, om der er behov for at indhente en ny mentalundersøgelse til brug for en ny straffesag mod den pågældende. Hvis sigtede/forsvareren og anklagemyndigheden ikke er enige herom, kan spørgsmålet indbringes for retten.«

Se svar på § 71-tilsynet alm. del - spørgsmål 10 og 13.

4.5 Vilkår for beboere og ansatte på sikrede afdelinger

På baggrund af tilsynets besøg på Bakkegårdens sikrede afdelinger, Nykøbing Sjælland, blev social- og indenrigsministeren bedt om at svare på, hvilke regler og krav der gør sig gældende for personalets mulighed for tilkald samt for aflåsning af beboerværelser i henholdsvis dags- og natte timer.

Ministerens svarede, at der ikke er fastsat nærmere regler om, at de sikrede afdelinger skal tilbyde personalet tekniske hjælpemidler som eksempelvis overfaldsalarmer, og at det pågældende socialtilsyn kan give tilladelse til aflåsning af beboerværelser om natten.

Tilsynet ønskede derudover af få oplyst, hvordan vilkårene for anbringelse på sikrede afdelinger adskiller sig for henholdsvis danske unge og unge uden opholdstilladelse. Til dette svarede ministeren, at anbringelse på en sikret afdeling kan træde i stedet for en varetægtsfængsling, uanset om vedkommende har opholdstilladelse eller ej. Derudover svarede ministeren bl.a., at udlændinge under 15 år uden lovligt ophold kan få ophold på en sikret afdeling på baggrund af politiets afgørelse om frihedsberøvelse efter udlændingelovens §§ 35-37.

Se svar på § 71-tilsynet alm. del - spørgsmål 18, 19 og 20.

4.6 Øvrige spørgsmål

§ 71-tilsynet har desuden spurgt sundheds- og ældreministeren om, hvorvidt et screeningsinstrument for organisk delirium vil indgå i den nye kliniske retningslinje. Derudover har tilsynet bedt social- og indenrigsministeren oplyse, om der i drøftelserne af eventuelt nye socialpsykiatriske botilbud indgår overvejelser om adgang til magtanvendelse eller indgreb i selvbestemmelsesretten.

Se svar på § 71-tilsynet alm. del - spørgsmål 1 og 17.

5. BESØG PÅ PSYKIATRISKE AFDELINGER M.V.

§ 71-tilsynet tager i løbet af et folketingsår på både uanmeldte og anmeldte tilsynsbesøg på forskellige psykiatriske afdelinger, sikrede afdelinger m.v. Efterfølgende udarbejdes der en faktuel rapport om tilsynets rundgang på stedet, og tilsynet stiller en række opfølgende spørgsmål til den pågældende region. Når disse er besvaret, skriver § 71-tilsynet en endelig rapport, hvor tilsynet giver sin vurdering af

konkrete forhold på afdelingen. De endelige tilsynsrapporter er offentligt tilgængelige på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

5.1 Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Bispebjerg

Den 28. november 2014 aflagde § 71-tilsynet et uanmeldt besøg på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, afdeling Bispebjerg, Intensivt døgnafsnit for unge (afsnit B104). Tilsynsbesøget foregik i forrige folketingsår, men den endelige rapport nåede ikke at blive omtalt i årsberetningen for 2014-15, hvorfor den medtages i denne årsberetning.

I den endelige rapport udtalte tilsynet:

»Tilsynet finder det uheldigt, at det af registreringsmæssige årsager ikke er muligt at få valide oplysninger om tvangsanvendelse på afsnitsniveau før 2014.

Tilsynet finder det positivt, at der på afsnittet er stort fokus på anvendelse og reduktion af tvang, samt at der følges op på alle tvangshændelser.

Tilsynet finder det beklageligt, at det under tilsynsbesøget blev oplyst, at der er en tendens til lidt hurtigt at foreslå medicinering, hvor flere og bedre aktivitetstilbud måske kunne mindske behovet for medicinering.

Tilsynet finder det uheldigt, at de unge patienter ikke har mulighed for at få medindflydelse på sammensætningen af menuen, og at mange finder maden gammeldags.«

Hele rapporten kan læses på § 71-tilsynet alm. del - bilag 41 (folketingsåret 2014-15, 2. samling).

5.2 Børne- og Ungepsykiatri, Kolding

Den 30. januar 2015 aflagde § 71-tilsynet et anmeldt besøg på Børne- og Ungepsykiatrien i Kolding (afsnit U1 og U2) og afholdt i den forbindelse et møde med afdelingens ledelse om bl.a. den gradvise fusion mellem afdelingerne i Kolding og Augustenborg. Tilsynsbesøget foregik i forrige folketingsår, men den endelige rapport nåede ikke at blive omtalt i årsberetningen for 2014-15, hvorfor den medtages i denne årsberetning.

I den endelige rapport udtalte tilsynet:

»Tilsynet finder, at der med fordel kunne være en procedure for opfølgning i forhold til patienter, der bliver vidne til tvang mod andre patienter.

Tilsynet finder det beklageligt, at der er større risiko for tvangsanvendelse i weekender og på helligdage

grundet den vagtordning, der anvendes, og som – efter det oplyste – medfører, at der tilkaldes læger i akutte situationer, som hverken kender medarbejdere eller patienter i afsnittet.

Tilsynet finder det ikke tilfredsstillende, at der hvert år er tilfælde, hvor udskrivning ikke er mulig på grund af manglende indsats fra kommunens side.«

Hele rapporten kan læses på § 71-tilsynet alm. del - bilag 10.

5.3 Børne- og Ungdomspsykiatri, Odense

Den 30. januar 2015 aflagde § 71-tilsynet et uanmeldt besøg på Børne- og Ungdomspsykiatri i Odenses døgn- og dagsafsnit (afsnit BUP-O). Tilsynsbesøget foregik i forrige folketingsår, men den endelige rapport nåede ikke at blive omtalt i årsberetningen for 2014-15, hvorfor den medtages i denne årsberetning.

I den endelige rapport udtalte tilsynet:

»Tilsynet finder det beklageligt, at der ikke har været fokus på at kunne følge udviklingen inden for tvangsanvendelse over tid i forbindelse med udvidelsen af afsnittet i september 2013.

Tilsynet finder det kritisabelt, at der er sket en voldsom stigning i anvendelsen af tvang i 2014, herunder i omfanget af og længden af langtidsbæltefikseringer.

Tilsynet finder det kritisabelt, at der ikke har været større fokus på at forebygge tvangsanvendelse, herunder at der endnu ikke er udarbejdet en lokal instruks for Børne- og Ungdomspsykiatrien, der beskriver personalets afholdelse af defusion efter hvert tilfælde af udøvet tvang, og at personalet oplyser, at der ikke er nok kuglestole og dyner.

Tilsynet finder, i tråd med regionens egne overvejelser, at der burde være en procedure i forhold til patienter, der bliver vidne til tvang mod medpatienter.

Tilsynet finder det særdeles kritisabelt, at der ikke har været fokus på at sikre de fornødne personale-mæssige ressourcer i forbindelse med udvidelsen af afsnittet i september 2013 med aldersgruppen 18-19-årige.

Tilsynet finder det beklageligt, at der har været store udskiftninger i personalegruppen, et stort forbrug af vikarer og en markant stigning i antallet af anmeldte arbejdsskader i 2014.«

Hele rapporten kan læses på § 71-tilsynet alm. del - bilag 9.

5.4 Børne- og Ungdomspsykiatrien, Aalborg

Den 13. marts 2015 aflagde § 71-tilsynet et uanmeldt besøg på Børne- og Ungdomspsykiatrien på Aalborg Psykiatriske Sygehus (afsnit BU1). Tilsynsbesøget foregik i forrige folketingsår, men den endelige rapport nåede ikke at blive omtalt i årsberetningen for 2014-15, hvorfor den medtages i denne årsberetning.

I den endelige rapport udtalte tilsynet:

»Tilsynet finder det beklageligt, at vinduerne på afsnittet er utætte, da dette medfører, at det kan blive meget varmt om sommeren og tilsvarende koldt om vinteren.

Tilsynet finder det beklageligt, at afsnittets ellers gode have ligger lige op til voksenpsykiatriens have.

Tilsynet finder det ikke tilfredsstillende, at der stod en skål med ørepropper frit fremme i det lokale, der anvendes til bæltefiksering. Det er et forkert signal at sende til den patient, der skal udsættes for bæltefiksering.

Tilsynet finder det ikke tilfredsstillende, at det – på grund af ændret registreringspraksis – ikke er muligt at redegøre for, om der er forskel på omfanget af tvangsforanstaltninger på henholdsvis hverdage og weekender/helligdage og på forskellige tider af døgnet.

Tilsynet finder det beklageligt, at der ikke er udviklet et medicinmonitoreringssystem for børne- og ungdomspsykiatrien.

Tilsynet har noteret sig, at stigningen i den gennemsnitlige indlæggelsestid modsvares af et fald i tallene for genindlæggelser, og at der er opmærksomhed på sammenhængen.

Tilsynet har noteret sig, at afsnittet oplever store rekrutteringsproblemer med hensyn til speciallæger med den konsekvens, at der ikke er en fast overlæge tilknyttet afsnittet.«

Hele rapporten kan læses på § 71-tilsynet alm. del – bilag 8.

5.5 Psykiatrisk Center, Middelfart

Den 6. november 2015 aflagde § 71-tilsynet et uanmeldt besøg på Psykiatrisk Center i Middelfart (afsnit P1).

I den endelige rapport udtalte tilsynet:

»Tilsynet noterer sig positivt den fysiske indretning på afdelingen, og at afdelingen er inspireret af den

norske model i arbejdet med at forebygge anvendelse af tvang.

Tilsynet finder afdelingens bælteordning og bælternes kvalitet særdeles positivt.

Tilsynet finder det beklageligt, at der blev udtrykt behov for flere aktivitetstilbud for patienterne, herunder også flere tilbud med fokus på fysisk aktivitet. «

Hele rapporten kan læses på § 71-tilsynet alm. del - bilag 100.

5.6 Sikringsafdelingen, Slagelse

Den 30. marts 2016 aflagde § 71-tilsynet et anmeldt besøg på Sikringsafdelingen, Afdeling for Retspsykiatri, Slagelse.

I den endelige rapport udtalte tilsynet:

»Tilsynet finder Sikringsafdelingens nye fysiske rammer imødekommende og noterer sig, at de nye fysiske rammer modtages med tilfredshed hos patienterne. Derudover bemærkes det, at patienterne virkede imødekommende.

Tilsynet bemærker afdelingens tilbud om fysiske aktiviteter og finder det særdeles positivt, at der er afsat ressourcer til fokus på og afholdelse af de fysiske aktiviteter.

Tilsynet noterer sig, at oppegående tvangsfiksering opleves som positivt, og at patienterne oplever det som værende en god måde at styre uhensigtsmæssige impulser, samtidig med at fikseringen er mere hensigtsmæssig for krop og fysik end andre fikseringsformer.

Tilsynet noterer sig, at der arbejdes på at kunne udbyde ECT-behandling på afdelingen.

Tilsynet finder det beklageligt, at der er venteliste for plads på afdelingen, da afdelingen er fuldt belagt.«

Hele rapporten kan læses på § 71-tilsynet alm. del - bilag 101.

5.7 Bakkegårdens sikrede afdelinger, Nykøbing Sjælland

Den 13. juni 2016 aflagde § 71-tilsynet et uanmeldt besøg på Bakkegårdens sikrede afdelinger i Nykøbing Sjælland.

På tidspunktet for beretningsafgivelse var den endelige rapport ikke færdiggjort. Rapporten vil blive omtalt i næste årsberetning.

5.8 Børne- og Ungdomspsykiatrien, Esbjerg

Den 30. august 2016 aflagde tilsynet et uanmeldt besøg på Børne-og Ungdomspsykiatriens døgnafsnit i Esbjerg.

På tidspunktet for beretningsafgivelse var den endelige rapport ikke færdiggjort. Rapporten vil blive omtalt i næste årsberetning.

6. OPFØLGNING PÅ TIDLIGERE BESØG PÅ PSYKIATRISKE AFDELINGER M.V.

Det er tilsynets praksis, at der cirka et år efter et tilsynsbesøg som udgangspunkt følges op på den rapport, som besøget mandede ud i, over for den ansvarlige region.

§ 71-tilsynet har i indeværende samling spurgt til en opfølgende status på de kritikpunkter, som fremgik af den endelige rapport for en række afdelinger. Etårsopfølgningen var ved årsberetningens afgivelse afsluttet for følgende afdeling:

6.1 Psykiatrisk Center Hvidovre

Den 7. oktober 2013 aflagde § 71-tilsynet et uanmeldt tilsynsbesøg på Psykiatrisk Center Hvidovre, afsnit 809 og 811. På baggrund af § 71-tilsynets rapport fra tilsynsbesøget har tilsynet den 5. maj 2015 skrevet et opfølgende brev til Region Hovedstaden for at spørge til status på forskellige områder.

Af Region Hovedstadens svar fremgår bl.a.:

Generelle bemærkninger

Flytningen af afsnittene til nye lokaler er gennemført ultimo april 2015. Flytningen har medført øget sikkerhed for både patienter og personale, og der er tilfredshed med de nye lokaler, hvor alle patienter er på enestuer med eget bad, toilet og fjernsyn. Desuden er der motionsrum, aktivitetsrum, samtalerum og sanseintegrationsrum.

Alle ansatte gennemførte i december 2014 Region Hovedstadens Psykiatris undervisningsprogram om varetagelse af behandling af patienter med dobbeltdiagnoser.

Opfølgning på fællesprojektet »Øget fokus på samarbejde mellem jobcenter, socialcenter og psykiatri«

Projektet med deltagelse af Psykiatrisk Center Hvidovre og Hvidovre Kommune blev afsluttet i maj 2014. Efterfølgende har personalet i psykiatrien fået let adgang til telefonoplysninger til kommunerne.

Der har været afholdt samarbejds møder mellem centerledelsen og ledelsen i Hvidovre Kommune, og der har været lokale møder med ledelsen af forskellige afdelinger og psykiatrikoordinatoren i Hvidovre

Kommune. Møderne har haft til hensigt at etablere en systematisk metode, så det sikres, at kommunen får besked, når en patient er indlagt.

Region Hovedstaden skriver dog, at det har vist sig vanskeligt at iværksætte netværksmøder el. lign. under indlæggelse, da det på grund af travlhed er svært at få aftalt et konkret mødetidspunkt. Derfor er det besluttet, at dette samarbejde hovedsagelig bør være forankret i ambulanseregion.

Udviklingen vedrørende forholdene for administrativt frihedsberøvede patienter og patienter indlagt med retspsykiatrisk status

Antallet af intensive pladser er udvidet, og de fysiske rammer er blevet forbedret. Det har bl.a. medført, at begge patientgrupper har direkte adgang til frisk luft i en sikret gård, hvor rygning er tilladt. Derudover er der sikret bedre mulighed for fysisk aktivitet under indlæggelse.

Udviklingen vedrørende misbrugsproblemer på afsnittene

De nye lokaler gør det nemmere at forhindre indkastning af narkotiske stoffer på afsnittene, og der er en vedvarende opmærksomhed på at forhindre indbringelse af stoffer.

Udviklingen vedrørende antal tvangsfikseringer i forbindelse med vagtskifte

Der er sket et mindre fald i anvendelse af tvang på rapporttidspunkterne kl. 7-9 og kl. 16-18. På afsnit 809 er der tale om et fald på henholdsvis 4 pct. og 9 pct.

Region Hovedstaden skriver, at der fortsat er forbedringspotentiale, og at opmærksomheden omkring nedbringelse af tvang er skærpet.

Se Region Hovedstadens svar på § 71-tilsynet alm. del - bilag 14 (2014-15, 2. samling).

7. MØDER

7.1 Møde med Odense Kommune

Tilsynet afholdt den 6. november 2015 møde med repræsentanter for Børne- og Ungeforvaltningen i Odense Kommune. På mødet modtog tilsynet en generel orientering om kommunens behandling af sager om tvangsfjernelse.

7.2 Møde med Folketingets Ombudsmand

Tilsynet har holdt møde med Folketingets Ombudsmand den 8. december 2015. På mødet blev tilsynet bl.a. orienteret om Børnekontorets kompetencer, større sager i 2015 og kontorets fokusområder i 2016.

7.3 Møde med Landsforeningen af Patientrådgivere og Bistandsværger i Danmark (LPD)

Tilsynet har den 23. februar 2016 holdt møde med Landsforeningen af Patientrådgivere og Bistandsværger

i Danmark (LPD). På mødet blev drøftet forskellige konkrete sager og nogle mere generelle retningslinjer.

7.4 Møde med Esbjerg Kommune

Tilsynet afholdt den 30. august 2016 møde med repræsentanter for Odense Kommune. På mødet modtog tilsynet en generel orientering om kommunens arbejde med udsatte børn og unge, herunder om kommunens fokus på at kvalitetssikre behandling af anbringelser af børn uden samtykke.

8. SAMRÅD

8.1 Samråd med sundheds- og ældreministeren og socialog indenrigsministeren

§ 71-tilsynet afholdt den 28. januar 2016 sammen med Sundheds- og Ældreudvalget et åbent samråd om magtanvendelse over for ældre og demente. Herunder svarede ministrene på, hvordan det sikres, at regler og retningslinjer på området overholdes, mens de også blev bedt om at kommentere Ankestyrelsens undersøgelse af kommunernes håndtering af magtanvendelsesreglerne.

Se samrådsspørgsmålene på § 71-tilsynet alm. del - samrådsspørgsmål A, Q, R, S og T og ministerens talepapir fra samrådet på § 71-tilsynet alm. del - bilag 36.

På tidspunktet for afgivelse af årsberetningen havde tilsynet i øvrigt stillet samrådsspørgsmål til sundheds- og ældreministeren om ECT-behandling og patienters mulighed for bestilling og køb af madvarer. Samrådet var ikke afholdt ved beretningsafgivelsen.

Se samrådsspørgsmålene på § 71-tilsynet alm. del - samrådsspørgsmål B, C og D.

9. OPLYSNING OM TILSYNETS ARBEJDE

Der findes en folder, som orienterer om tilsynets kompetence og arbejde. Målet er, at folderen skal medvirke til en positiv udvikling, således at administrativt frihedsberøvede personer, hvor de end befinder sig, bliver tilbudt rimelige forhold.

Folderen udleveres efter anmodning og i forbindelse med tilsynsbesøg.

Orientering om tilsynets arbejde, herunder de offentlige dokumenter, kan findes på § 71-tilsynets hjemmeside under www.ft.dk.

Karina Adsbøl (DF), formand, Liselott Blixt (DF), Jane Heitmann (V), Carl Holst (V), May-Britt Kattrup (LA), Karen J. Klint (S), næstformand, Peder Hvelplund (EL), Carolina Magdalene Maier (ALT) og Lotte Rod (RV).

Tilsynet i henhold til grundlovens § 71

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Tlf. 33 37 55 00

www.ft.dk